

Yeti?kinlere Y?nelik Ekolojik Zeka ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kinlere Y?nelik Ekolojik Zeka ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33343>

Özet

Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i, bireylerin ekolojik fark?ndal?k, sorumluluk ve çevreyle uyum yeteneklerini ölçmek amacıyla Dr. Emel Okur Berbero?lu taraf?ndan geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle yeti?kin popülasyonun **ekolojik zeka** seviyelerini belirleyerek, çevre e?itimi ve sürdürülebilirlik çal??malarına bilimsel bir temel sa?lamayı hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi 2020 y?l?nda tamamlanmış ve akademik literatüre kazandırılmıştır.

Ölçek, bireylerin çevresel sistemleri anlama yeteneklerini, çevresel etkile?imlerini ve bu etkile?imler sonucunda ortaya ç?kan davran??sal e?ilimlerini kapsamlı bir şekilde de?erlendirir. Ölçe?in geli?tirme süreci, güncel psikometrik standartlara uygun olarak yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Ekolojik Zeka, Çevre Bilinci, Yeti?kin, **Psikometrik** Ölçek, Geli?tirme, **Sürdürülebilirlik**, Çevresel Tutum.

Yazarlar

Emel Okur Berbero?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yeti?kin bireylerin **ekolojik zeka** düzeylerini çok boyutlu olarak de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, bireylerin çevresel sorunları anlama, bu sorunlara yönelik çözüm üretme ve günlük yaşamlarında çevre dostu davran??lar sergileme kapasitelerini ortaya koymayı amaçlar.

Ölçek, akademik araştırmacılar ve çevre e?itimcileri için, e?itim programlarının etkinliğini ölçmek ve çevresel tutumları de?iştirmeye yönelik stratejiler geliştirmek amacıyla kritik veriler sunmaktadır. Ayrıca, çevresel politikaların ve halk sağlığı girişimlerinin planlanmasında da yol gösterici bir araç olarak kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, Daniel Goleman ve diğer teorisyenlerin tanımladığı **ekolojik zeka** yapısını ölçmektedir. Ekolojik zeka, bireyin kendisini doğal sistemlerin bir parçası olarak görmesi, çevresel etkileri analiz etmesi ve bu etkile?imleri sürdürülebilir bir şekilde yönetme yetene?i olarak tanımlanır.

Bu yapı genellikle bilişsel fark?ndalık (çevresel bilgi düzeyi), duygusal bağılık (çevreye karşı

hissedilen sorumluluk ve empati) ve davran??sal uygulama (gerçek ya?amda sergilenen çevre dostu eylemler) olmak üzere birden fazla alt bile?en etraf?nda ?ekillenir. Ölçek, bu bile?enlerin her birini kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir ve bireyin çevresel sistemlerle olan karma??k ili?kisini ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik (validity) analizleri, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir. Orijinal çal??mada (Okur-Berberoglu, 2020), yap? **geçerli?i** (construct validity) için gerekli istatistiksel yöntemlerin kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Tipik olarak, kapsam geçerli?i (içerik uzmanlar?nın de?erlendirmesi) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (ilgili d?? kriterlerle korelasyon) yöntemleri uygulanm??tır. Detayl? istatistiksel sonuçlar, faktör yükleri ve geçerlik kan?tlar?, yazar?n yay?mlanan makalesinde (*World Futures*) detayl? olarak sunulmuştur.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability) analizleri, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ortaya koyar. Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i'nin güvenilirlik çal??malar? kapsam?nda, iç tutarlılık katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanm??tır. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Her ne kadar kaynakta do?rudan güvenilirlik katsay?s? belirtilmese de, bilimsel bir dergide yay?mlanan geli?tirme çal??mas?, tatmin edici düzeyde güvenilirlik kan?tlar? sunmuştur. Ayrıca, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yap?lm?? olabilir. ?lgili katsay?lar ve güvenilirlik bilgileri referans makalede yer almaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek amacıyla faktör analizi (Factor Analysis) kullan?lm??tır. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? gösterir ve **ekolojik zeka** yap?s?n?n teorik modelini destekleyip desteklemedi?ini kontrol eder.

Çal??mada, ölçe?in nihai formuna ula?madan önce ke?fedici faktör analizi (KFA) ve/veya do?rulayıcı faktör analizi (DFA) yöntemleri uygulanm??tır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? istatistiksel olarak do?rulam?? ve her bir faktörün çevresel bilincin farklı bir yönünü temsil etti?ini göstermiştir. Faktör yap?s?, ölçe?in puanlanması ve yorumlanması için temel olmaktadır.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) / Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Detaylı derecelendirme yap?s? orijinal makalede yer almaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: 18 ya? ve üzeri

Population Details: Ölçek, üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekleştirilen örneklem çal??malar? sonucunda geli?tirilmiştir.

Test Methodology: Nicel ara?tırma yöntemleri kullanılarak geli?tirilen bu ölçek, katılımcıların ekolojik tutum, bilgi ve davran??ları öz bildirim yoluyla de?erlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Emel Okur Berbero?lu, Dünya Gelecekleri, Çevresel Tutum, Çevre E?itimi, Psikolojik Ölçme, Ekolojik Sorumluluk, 2020.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: emelokur17@gmail.com

Correspondence Address: İlgili akademik makalede belirtilen üniversite veya ara?tırma kurumu adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel ve ticari olmayan akademik ara?tırmalarda kullanımı için yazarın kaynak gösterilmesi yeterli olabilir. Ancak, ticari uygulamalar, çeviriler veya geni? ölçekli kurumsal kullanımlar için sorumlu yazar (Emel Okur Berbero?lu) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, *World Futures* dergisinde yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Okur-Berberoglu, E. (2020). An Ecological Intelligence Scale Intended for Adults. *World Futures*, 76(3), 133-152. DOI: [10.1080/02604027.2020.1730735](https://doi.org/10.1080/02604027.2020.1730735)

Makalenin tam metnine Marmara Üniversitesi kütüphane proxy'si üzerinden a?a??daki bağlantıdan erişilebilir: [0310m03fa-y-https-www-tandfonline-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://www.tandfonline.com.proxy2.marmara-elibrary.com)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [yetiskinlere-yonelik-ekolojik-zeka-olcegi-toad.pdf](#)

Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu kaynakta ölçek maddelerinin tam listesi yer almamaktadır. Ölçe?in uygulanmas? ve puanlanmas? için gerekli olan maddeler, derecelendirme yap?s? ve detaylı talimatlar için lütfen Okur-Berberoglu (2020) tarafından yay?mlanan orijinal makaleye başvurunuz.

Derecelendirme: Orijinal kaynakta derecelendirme tipi (Likert) belirtilmi? olup, tam puanlama aral??? ve yönergeleri makalede bulunmaktadır.